

ÚVOD

Vztah člověka a přírody a současné environmentální problémy nejsou pouze doménou přírodních věd. Společenské vědy mohou říci mnoho o společenské podstatě současných environmentálních problémů a přispět tak zásadně do diskuze, věnované jejich možným řešením. Ve snaze dát prostor spektru společenskovědních a humanitních oborů, stejně jako spektru zajímavých osobností, zabývajících se vztahem člověka a přírody, respektive životního prostředí, byla na Katedře teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v březnu 2011 uspořádána konference s názvem *Naše společná přítomnost: Globální výzvy pro kulturní a sociální ekologii*. Obsah tohoto čísla *AUC Philosophica et Historica – Naše společná přítomnost I* je tvořen články, které byly na konferenci předneseny, nebo byly při této příležitosti napsány. Širokému tematickému záběru konference odpovídá také obsah tohoto čísla, přesto by mělo být patrné, že jde o pokusy řešit současné základní problémy člověka 21. století – jeho vztahování se k přírodě, vnímání hodnoty životního prostředí a chápání globálních environmentálních výzev, které si často sám před sebe klade. Je zřejmé, že toto téma nelze vyčerpát zde uveřejněnými pracemi, ani následujícím číslem *AUC Philosophica et Historica – Naše společná přítomnost II*, které bude věnováno téže problematice. Představme si alespoň stručně články obsažené v tomto čísle.

V úvodním článku *Pět tezí současné kulturní ekologie* představují Miloslav Lapka, Zdenka Sokolíčková a Jan Vávra moderní pojetí tohoto oboru, který tvoří širší rámec i pro další příspěvky. Další dva články se věnují aktuálním ekonomickým problémům, Eva Cudlínová se v práci *Změny ve stylu ekonomického myšlení – šance pro trvale udržitelný rozvoj společnosti nebo zelený ekonomický růst?* zabývá odlišnými ekonomickými přístupy a jejich vztahem k udržitelnému rozvoji. Článek Zdenky Sokolíčkové, Gaudenze Assenzy a Aliaksandra Martynau *Silná Evropa? Ekonomická krize a ekologické závazky* kriticky posuzuje evropský postoj vůči ekonomické krizi a z něj pramenící dopady na environmentální politiku. Následující text *Darwinismus a ekologicky ušlechtilí divoši* z pera Martina Soukupa nás skokem přenáší do zcela jiné oblasti. Autor se zabývá vztahem biologického evolucionismu a ochranou biodiverzity a podkládá tuto analýzu pozorováními z Papuy-Nové Guineje. Na téma ochrany přírody navazuje Karel Stibrál s článkem *Estetika a ochrana přírody*, tentokrát z pohledu estetického. Problematika přírody a krajiny je součástí i následujícího textu, Jan Hendrych se věnuje krajině jako umění v práci *Umění krajiny – krajinný design jako estetický proces*. Václav Cimbál nás svým filosoficky orientovaným článkem *Totální město* přivádí z volné přírody do města, jakožto životní-

ho prostředí většiny současného lidstva. Tématem života ve městě se zabývá i Markéta Braun Kohlová, ovšem z pohledu sociologického výzkumu dopravy, jak napovídá název její práce *Faktory volby dopravního prostředí – podstatný aspekt proměny současných měst*. Sociologickému přístupu je věrný i Oleg Suša, který se v článku *Kooptace protestu, ekologická krize a dilema „ekologické modernizace“* zabývá tím, jak je environmentální problematika začleňována do sociálního systému složitých moderních společností. Na úplný závěr Pavel Nováček ve svém textu *Dlouhodobě udržitelný rozvoj, udržitelný ústup, nebo rozvrat?* nastiňuje možné alternativy k tradiční koncepci udržitelného rozvoje.

Věříme, že rozmanitost autorských přístupů bude čtenářům ku prospěchu, a že poslouží jako inspirace ke vstupu do aktuálních problémů naší společné přítomnosti. Přejeme všem příjemné i kritické čtení a těšíme se na další setkávání, ať už zprostředkovanou formou podobných studií nebo setkávání osobní na dalších kulturně ekologicky orientovaných konferencích a diskusích.

S přáním dobře stráveného času nad stránkami tohoto čísla AUC Philosophica et Historica

Jan Vávra a Miloslav Lapka